Ч. 96 (12.462). Львів, неділя 4. травня 1930. Рычałtowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Цепелін над Парижем.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 27. квітня 1930.

I.

Небувалий, незвичайно сильний гомін вдерся вчора, в само полудне, через віконце до моєї комнати і виповнив її в одну мить: щось наче гомін літака, тільки стократ могутніший. Що воно таке? і вже була відповідь: велика тінь насунулася над вікно і пересунулась дальше. Ви раптом нагадали собі: адже Цепелін мав саме в це полудне перелетіти через Париж, у своїй виправі знад Констанцького Озера до Льондону — це й він. Швидко кидаєтесь сходами вниз, беручи по два й по три ступені нараз. Гуртки так само, як ви, зачудованих людей перед усіми брамами при вашій Університетській вулиці — всі обличча вгору.

Легко замраченим небом пересувається, зовсім низько (здавалосяб, наче зараз-же над дахами домів) поздовжна сіра маса, сіра з незначними металічними відблисками. Ось вона перелітає над недалекою амбасадою німецького (з якої 2. серпня 1914 р. амбасадор бар. Шен був повіз виповідь війни на сусіднє Орсейське Побережжа). Ось і Сена понад Сольферінським мостом перескочена. Ось мчиться дивна потвора понад огородом Твілерійським — тим самим огородом, в якому раніше стояла палата, де — тому нецілої півтора сотні років — відогралася цікава трагедія Великої Революції, з Національним Збором, з Конвентом, з різнею швайцарської гвардії, з Дантоном, з Робеспером, з девятим Термідора... Комунардська чернь 1871 року — святі знають чому — спалила ту палату, і нині там тільки публичний сад: над садом цим ви і залишили стежити очима за Цепеліном (його тут звуть „Зеплен"), а повернулись зором до публики, яку разом з вами заскочив той переліт.

Ви цікаві: як ці парижани, ці французи реагують на цей перший мирний проліт могутнього німецького корабля воздушного над Парижем? Перший „мирний", кажемо, бо воєнних ворожих пролетів зажила париська людність 1914—18 рр. чимало. Прислухуєтесь викликам, приглядаєтеся обличчам, і бачите й чуєте, що всі вони подразнені. Це перша й найщиріша реакція Парижа й Франції на появу німецького Цепеліна, архитвору німецької техніки: подеєрвування й невдоволення, може й завість і досада. І ви думаєте собі: Ні, вони ще не забули, далеко ще не забули інакших пролетів Цепелінів, з перед 12 років, із бомбами й стрільнами. На поперек усім заходам „Льокарністів", Бріяна, окремих літературних і мистецьких гуртків, коло завязання й закріплення французько-німецької дружби, на поперек усім міжнароднім конференціям, усім інтернаціональним банкам, то-що — навіть (а то й погорда й ненависть) пересічного француза до німців далеко ще не заникла. Вона тільки почасти приглушена, і довolі такої розмірно дрібної події, як „гостича" Цепеліна над Парижем, щоби відрухово спалахнули справжні французькі почування до німців.

Потверджує ці помічення сьогоднішна зарицька преса. Всього тільки два-три, і то бульварні, її органи наложили собі деякий стрим у звідомленнях про гостину Цепелінів; натомість уся решта газет, не тільки правих і націоналістичних, а й т. зв. поміркованих, сердито осуджує німецьку „зухвалість" тай накидається на французький уряд, що не заборонив тих „провокаційних маневрів" німецького воздушного корабля над Парижем.

Українському газдачеві моглоб бути кінець-кінців байдуже і до Цепелінів, до його гостини над Парижем і до почувань, які він там розбудив, якби не те, що автоматично й наче самозрозуміло користає з французької ненависти до німців — Річпосполита.

II.

Річпосполитою французька преса — не без кивка з відповідної сторони — в останніх тижнях знов зажурилася, і не має тепер одного дня без щораз то нових алярмів — задля Польщі, буцім-то (чи може й справді) загроженої Німеччиною. Поки цими алярмами займалася сама тільки права преса, так сказатиб професіонально віддана польській службі, то можна було думати, що за тією пресовою кампанією проти Німеччини стоїть тільки польська пропаґанда зі своїми моральними і ще іншими „аргументами". Одначе коли на арену виступив і „Тан", то стало ясним, що й французький уряд не чужий цим герцям. Бо „Тан", правда, даром ніякої пропаґанди не робить, але й не без згоди французького уряду. Можливо, що вплинув на „Тан" колишній його редактор і теперішній голова ради міністрів п. Тардіє, який — кажуть — нерадим оком дивиться на задалеко, мовляв, посунену уступчивість міністра закордонних справ п. Бріяна для німців. Та сяк чи так, а в останньому тижні найбільший орган Третьої Республики викотив проти Німеччини аж дві передовиці, з яких одну під знаменним заголовком „Нова німецька політика".

Цю „нову німецьку політику" заінавгурував, мовляв, новий німецький канцлер Брінінґ, який — коли вірити тутешнім газетам — одним махом припинив недавні полонофільські заходи варшавського посла Німеччини тай назад завернув Німеччину на давній шлях, проти Польщі. Наявним доказом цього мають бути кредити, ухвалені на новий німецький кружляк, який „не має ніякої іншої цілі, як тільки запевнити Німеччині абсолютну перевагу на Балтійському морі". Чому Німеччині потрібна така перевага? Тому, щоб „також із сторони моря наступити на Польщу, коли прийде момент насильної ревізії східних границь, накинених Німеччині версайським миром".

Французька преса стоїть на тому, що щораз то нові совітські воєнні кораблі випливають із Балтику і перепливають на Чорне Море тільки тому, що є якесь тайне німецько-совітське порозуміння проти Річипосполитої, яка залишає Німеччині свобідну руку на Балтику.

Чи воно правда взагалі, і що правда в усьому тому, — не нам це знати. Та це певне і наявне, що про німецьку небезпеку для Польщі тепер у Франції говориться й пишеться багато, тай що в звязку з тією „небезпекою" велика частина французької громадської думки домагається відкладення евакуації Надренщини, означеної реченцем на кінець червня ц. р.

В. П.

Українці в Манджурії.

Про життя й побут українців на Далекому Сході.

III

Під галас та гриваню українського громадянства місцеві більшовики провели членами Клюбу своїх людей, після чого більшістю ґолосів обрали правління Клюбу, яке мало працювати по вказівкам пославших їх і котре зразу повело свою роботу на знищення Клюбу. Так зачинено українську ґімназію, зліквідовано фізичний кабінет та інше, що можна було ліквідувати, а також пересортовано клюбову бібліотеку, при чім багато старих українських книжок викинено і замінено їх новими російсько-соціялістичними творами.

Все йшло до того, щоби Клюб перемінити в т. зв. „народній будинок", а в нім утворити не національні інституції, а інтернаціональні, комуністичного напрямку. Та великою перешкодою для такої акції стала українська церква, яку відчинено в цім помешканні 1922-го року. Як тільки новий склад правління Клюбу приступив до праці, то церковникам запропоновано церкву з помешкання винести. Але церковна рада спротивилася, а насильно викинути церкву вони не могли, бо китайська влада не допускала закриття церков. Після того вони стали робити церковникам ріжні перешкоди, гадаючи в такий спосіб примусити церковників покинути помешкання. І от бувало, підчас богослужень, в коридорі, під дверима церкви, численно збираються піонери та комсомольці і починають свої „концерти". Кричать, бігають, тупаючи ногами, лаються, плачать, а то навіть відчиняють церковні двері і викрикують ріжні хуліґанські вигуки проти вівтаря. Ні просьби, ні вмовлювання, ні погрози — ніщо не помагало. Аж нарешті хтось приватно повідомив поліцію, яка і зліквідувала це хуліґанство.

В такий спосіб громадянство розкололося на два ворожі табори, які хотіли побороти дні других. Ця ворожість довела до того, що швидко Український Клюб, як громаду, китайська влада зліквідувала, а садибу з будинками китайці забрали собі на власність.

Здається, що підчас такої скрути повинноб усе громадянство обєднатися, щоби спільними силами рятувати пропадаюче майно (все майно коштує коло 100 тисяч карбованців!), а в нашій громаді вийшло навпаки. *Червоні* не хотять погодитися з *білими* та *чорними*, а праві гуртування в свою чергу перелаялися між собою і почали писати жалоби одні на других до китайської влади. І тепер можна з певністю сказати, що українцям того майна вже більше не вернути.

Нарешті китайці заволодівши помешканням Клюбу, викинули звідти й останню українську установу — церкву і стали власниками майна, а українці поглядають на бувше своє добро та лаються, обвинувачуючи одні одних в тому, що сталося, а обєднатися, щоб спільними силами попробувати відібрати його, не хотять.

Таким чином українське громадське життя в Харбіні припинилося зовсім, а китайці, щоб не мати претендентів на загарбане майно, не дозволяють ніяких українських орґанізацій і тепер, можна сказати, все завмерло. Правда, ще й тепер істнує українська церква, яка примістилася в найманім помешканні і навіть були спроби керовників її богослуження українською мовою замінити мовою слов'янською, бо мовляв, росіяни української мови не розуміють, через що мало відвідують церкву. Ще є тут дві орґанізації під назвою „Січ" і „Просвіта", але істнують вони при „Християнському Союзі Молодих Людей"" під американським прапором і мають у свому складі не більше як по 15—20 членів.

Нині українське життя тут можна зясувати так: комунебудь з українців приходить на думку, що громаду можна оживити. Розсилає він оповістки деяким особам і скликає нараду в імени ініціятивної групи. На нараді ставиться питання, яке обговорюється 5—6 годин і до кінця ніяк не приходить, бо ні той, хто скликав, ані ті кого скликали, не знають, чого вони хотять. Тоді про-

попується обрати комісію, у склад якої ніхто не хоче увійти, бо ніхто не має часу працювати. З тиком наполовину комісія вибирається і їй доручається справу вирішити по завданням ініціяторської групи. Комісія нахая приймає, всі розходяться і справа на тім кінчиться, поки знов хто не надумається скликати нову нараду, але вже для вирішення другого питання, щоби знов в такий-же спосіб справу поховати.

Оце й уся, так-би мовити, історія українців у Манджурії. Історія дуже сумна, але склалася вона так тому, що бралися за справу люди не ідейні, не гнані національним почуттям, а для розваги, через що при маленькій невдачі чи особистій образі кожний окремий член громади кидав працю, в якому би стані вона не була, а коли вдруге й вертався до праці, то лише після довгих вмовлювань і просьб. Тіж особи, котрі дійсно були проникнуті національним чуттям і котрі для ідеї навіть жертвували своїм добробутом, проганялися і до праці не допускалися, а коли й допускалися, то вони на кожному кроці мали у своїй роботі перешкоди інших громадян.

С. Т. К.

Століття незалежности Бельгії.

(Допис з Брюселя.)

У цілій Бельгії розпочалися святкування століття незалежности Бельгії. Бельгійський уряд і нарід гідно приготовились до святкування цих великих роковин, кажу великих, бо й не кожна з більших націй, не кажучи вже про маленькі, може тепер мати таке щастя. На днях відбулось у присутности короля врочисте відкриття міжнародньої виставки в Антверпії, а 3. травня відбудеться відкриття другої частини в Ліежі. Обидві виставки займають майже 200 гектарів терену і мають сотки ріжних бельгійських і чужоземних павільонів у стилі старої і модерної архітектури.

Що неділі відбуваються в ріжних містах Бельгії величезні карнавали. Дивлючись на них, перед Вами пробігає життя старої Бельгії. Бельгійська преса видала сотки ювилейних чисел, театри даватимуть даремні вистави, балькони заквітчані квітами, залізно-дорожна лінія між Антверпеном і Ліежом обсаджена квітами на державні кошти. У липні відбудеться ціла серія даровиx концертів найкращих орхестрів і т. п. Так святкує невеличка 7 і пів міліонова нація століття істнування своєї держави.

Як це не дивно, але столітне співжиття двох цілком собі чужих народів (фламандців і вальонців) витворило одну із кращих вільних і демократичних держав Европи. Вільна комерція, свобода слова і повна свобода преси. Ніколи тут не побачите щоденника світячого білими плямами, навіть комуністичного, завше повного наклепів та підюджування. Бельгійці люблять волю і вміють її шанувати. Ось чому в маленькій Бельгії найшли собі притулок і працю тисячі ріжних чужинців від фашистів до комуністів включно.

Вільний розвиток індустрії і комерції дав ті наслідки, що на 7 міліонів мешканців, 5 і пів міл. мають свої доми і на вулицях не побачите жебрака. Велика кількість робітників, особливо вуглекопів має цілком модерні будинки зі всіми вигодами, які дала людству новочасна техніка. Не один з наших інтелігентів позавдрив би їм у цьому, не кажучи вже про робітника „вільних“ радянських республик. Повна свобода преси дала ті наслідки, що лише в одному Брюселі нараховується до 50 великих і малих щоденників, не кажучи вже про тижневики, місячники і неперіодичну пресу. Здається, нема такого чоловіка у Бельгії, щоби не купив щодня ґазети. Нарід живе там повним культурним життям. Ми, українці можемо лише подивляти життєві здібности та успіхи бельгійського народу.

Я. О.

Проти червоного терору.

Дальші протести українського громадянства.

До нашої Редакції прислали дальші протести проти червоного терору, що лютує на Вел. Україні: **загальний зїзд українського студентства сокальського повіту** з дня 23. квітня і **виділ Студентського Гуртка** при філії „Просвіти“ в **Сокалі;** громадяни **Зарудя й Обаринець,** пов. Тернопіль, зібрані на святочних зборах у читальні „Просвіти“ в Зарудю; громадяни **Бариша,** пов. Бучач, зібрані на зборах 7. квітня ц. р.; громадяни **Старуні,** пов. Богородчани, зібрані біля церкви 23. березня ц. р.; селяни **Фалиша, Станькова і Братковець,** пов. Стрий.

Православні справи.

Митрополит Діонизій до папи Пія XI.

„Вал. Укр.“ принесли текст листу православного митрополита Діонизія до папи римського Пія XI. Лист довгий, говорить виключно про релігійні переслідування у Рад. Союзі і має характер подяки Голові Католицької Церкви за його сміливий виступ в обороні віри й релігії на просторах Радянського Союзу.

Починається лист від пригадки того нещасного моменту, коли розпалася єдина Християнська Церква. „Від тоді нераз поміж поодинокими її частинами проявлялися назовні неприязнь і брак зрозуміння, у людських душах громадилась память взаємних кривд і несправедливости, збільшалася і поглиблювалася пропасть, яка їх ділила“. Однак „надійшов час великих потрясень і небувалого лиха, що впало на сто міліонів християн“. Сама назва християнина стала заборонена і „для віруючих у Спасителя настали гірші часи, ніж за Нерона і Діоклеціяна“.

В тій частині свого листа митр. Діонизій говорить лише про „Росію“ і про „російських мучеників“, забуваючи, що росіян нема чейже аж сто міліонів. Щойно дальше каже про „народи радянських республик“. Ці народи „находяться у такій ситуації, що не можуть висловити своїх почувань. Вони не в силі не тільки дякувати і тішитися, але навіть мусять цілком інакше казати й ділати устами своїх духовних представників, яких силує до цього жорстокими підступами і явним насильством влада, що поборює Бога. Щойно тоді, коли з їх спин злетить ярмо богохульців, вони зможуть висловити свої правдиві почування вдячности тим, які в отих невимовно важких часах піднесли голос в їх обороні і для їх рятунку“.

Кінчиться лист таким зворотом:

„Як архипастир Православної Церкви в Польщі, сусідуючої з Радянським Союзом, добре знаю і відчуваю правдиві почування наших братів по вірі з того боку кордону. Мої вірні належать до тих самих православних народів, які творять величезну більшість умучених християн Радянського Союзу. Вони звязані з ними нитками крови, посвояченя і сусідства. Тому, поки з того боку кордону не може дійти до нас щирий голос вдячности, вважаю своїм обовязком і правом в імені невинних мучеників, змушених мовчати, висловити найщирішу й сердечну вдячність Його Святості, як тому, що Його воля, братерська любов і змагання до правди Христової опричинили чудо загального християнського обєднання у молитві та принесли пільгу й потіху нашим братам, що мучаться у Радянському Союзі. Одночасно висловлюю Вашій Святості глибоке співчуття з приводу того, що за поклик до милосердя, любови і молитви лихі люди зненавиділи Вашу Святість і почали кидати на неї клевети, лихословлючи Її для Сина Чоловічого“. Підписаний під листом: „Митрополит Варшавський і Волинський і цілої Польщі“.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

На добродійну ціль.

На засіданні одної з філянтропійних інституцій вирішено одноголосно, що Т-во потрібує грошей. Після цього розвинулась дискусія вже над другорядною справою: звідки ці гроші дістати?

Давнішими часами ніхто над тим не ломив би собі голови. Треба грошей... збірка! А як не збірка, то фестин, то день колоска, квітки, відзнаки чи іншого бльочка. Але в нинішних тяжких часах нелегко в той спосіб вирвати від людей хоч один сотик. Тікають десятою вулицею, порадивши знайомим одинацяту. Тому ніхто не ризикує цього роду збірки, але шукає нових, невикористаних ще способів на розкручення фондів.

— Шановні пані і панове! — забрала голос пані Радникова. — Маю зовсім нову ідею... Уладнаймо концерт. Це на патріотичну ціль, то й салю дістанемо за пів дармо і виконавці не возьмуть нічого. А прихід може бути величезний.

Підвівся пан надінспектор:

— Високоповажана передбесідниця, шановна пані Радникова мають комплетну рацію. Помисл просто ґеніяльний і дасться перевести. Йде тільки про те, чи дописше публика. На мою скромну думку, требаб запросити до участи такі сили, які притягають публику. Я скінчив.

Забрала голос пані директорова:

— Думка Високоповажаного пана надінспектора знаменита. І я позволю собі бути за тим, щоби запросити до участи в концерті артистів, які є, так сказатиб, атракцією для музичних кругів нашого міста.

Після того вже дискусія не тривала довго. Вирішено давати концерт, просити атракційних учасників, а в першу чергу панну Вересківну, відому на цілу Україну співачку, як довга вона і широка (Україна, не співачка!) Щоби „упросити“ співачку, вибрано делеґацію, яка зараз таки подалася до панни Вересківної.

Застали її в хаті і зразу приступили до річі.

— Високоповажана Пані! В імені виділу нашого товариства, просимо Вас не відмовитися в участи в концерті на дохід товариства.

Співачка всміхнулася чарівно і скромно.

— Дуже мені буде приємно співати на таку патріотичну ціль. Але...

— Власне... Ми хотіли спитати, яку пані винагороду...

— Про винагороду нема мови. Сотика не прийму. Тільки, бачите, не маю вечорової сукні.

— Прошу дуже, отже скільки?

— Сто пятьдесять золотих.

Делеґація скривилась, але ради атракції пристала без торгу.

— Але, але... — сказала співачка. — Хто буде мені акомпаніювати?

— Власне... ще не маємо.

— В такому разі прошу запросити пана Клявіцимбалістого. Я тільки з ним годжуся.

— Дуже радо! — спогодилась делеґація і пішла до пана Клявіцимбалістого.

— Для вашого товариства я все! Розумію, розумію... Патріотична ціль — ясна справа. Тому возьму тільки 50 золотих.

Делеґація швидко додала дві позиції і вийшло двіста золотих. Але помноживши число місць на салі через ціну білетів обчислила, що все таки буде прибуток.

Вже збиралася до виходу, як пан Клявіцимбалістий звернувся ще з одним.

— Прошу паньства! А яка решта програми вашого концерту?

— Ми ще подрібно не уложили.

В такому разі прошу запросити конче пана Ремполу. Панна Вересківна, я і пан Ремпола це, так сказатиб, нерозлучне тріо. Без нього не уявляю собі нашого виступу і загалом концерту.

Делеґації стало трохи моторошно, але один учасник так загачував за другого, що годі було розірвати той ланцюг. Просто, як зуби в колісцятах.

Пішли до пана Ремполи. Так, і так, — кажуть. — Можеб Ви були ласкаві...

Скрипач був з уродження ласкавий і зразу погодився.

— З великим вдовіллям. З огляду на добродійну, так сказать, ціль, я й ціну поставлю невисоку. Сім з половиною десяток і готово.

Делеґація не мала навіть права торґуватися. Адже пан Ремпола виразно заявив: „З огляду на добродійну, так сказать, ціль“... Якжеж тут, „так сказать“, заводити торг?

Погодилися зі сльозами в очах і думали, що це вже кінець несподіваним, непередбаченим видаткам. Але делеґація грубо помилялася. Ледви взялися за клямку, як скрипач звернувся до них із запитом:

— А хто буде мені акомпаніювати?

— Пан Клявіцимбалістий!

— Це неможливе. Я з ним не сходжусь. Коли бажаєте успіху своему концертові, то прохаю взять пана Тарабановича. Він радо підніметься акомпаніяменту.

— Тільки... чи не богато возьме? — зважився завважити провідник делеґації.

— Ну-у-у! Не думаю. Людина він з громадською етикою. Егеж... Йомуж відомо, що це на добродійну, так сказать, ціль.

Пішли до пана Тарабановича, мов на муки. Довгу дорогу до шановного музики використали на обчислення витрат.

— Коли ще й цей зажадає пів сотки, то ми зарізані — бідкав голова делеґації, вроджений песиміст.

— Алеж пане раднику!! Не треба зараз так брати. Ви не рахуєте, що може бути публики „по

Приготування до Православного Собору.

Митрополит Діонисій покликав окрему Раду, яка має обміркувати подробиці Собору Православної Церкви в Польщі. До цієї Ради покликані крім гродненського архієпископа Олексія Громадського, члени дієцезальних виборчих зборів, а саме 5 осіб з варшавсько-холмської дієцезії і по 2 особи з дієцезій виленської, гродненської, волинської і поліської, секретаря св. Синоду Рощицького і юрисконсульта (б. київського адвоката) Ніколаєва. Разом Рада складається з 16-ти осіб, з того 8 духовників і 8 світських. З двох світських (мирян) із варшавсько-холмської дієцезії, членів Ради, одним є *посол Сергій Хруцький*, другим — москаль Борис Лелявський, що живе тепер у Львові. Як світський делегат волинської дієцезії входить до Ради *д-р Микола Пирогів* з Ковля. У складі Ради більшість мають москалі. Однак такі поважні імена, як посла С. Хруцького й д-ра Пирогова, дають запоруку, що український голос на Раді буде вислухуваний і шанований та українські інтереси будуть забезпечені при організації подробиць Собору.

Перше засідання Ради призначено на 5. травня. Тому, що це засідання визначено в порозумінні з начальником Богданським із департаменту віросповідань Мін. Освіти й Віросповідань, виходить, що спір поміж митрополитом Діонисієм і мін. Червінським на тлі справи Собору якось уже залагоджений.

З окрема „Вядом. Укр." довідуються, що уряд делегував три особи до організаційної Ради Собору: директора департаменту віросповідань графа Францішка Потоцького, начальника Східного Відділу в мін. закорд. справ Тадея Голувка і начальника Національного Відділу в мін. внутр. справ Сухенка. Самі ці імена говорять достаточно про те, як страшенне залежить урядові, щоби в жадному випадку не допустити, щоби Собор чимнебудь проявив себе проти бажань, волі та згоди влади.

Черновецькі вибори.

Сьогодні, в неділю 4. травня, буковинські українці переживають великий день, який може для них стати переломовим днем у розвитку національних сил, національної організації, або новим днем огірчення і розчарування — у власні сили. Перший від часу приналежности Буковини до Румунії незалежний український кандидат до букарештенського парляменту в черновецького повіту, д-р Василь Дутчак, має проти себе румунський фронт від царанистів і „люпистів" до соціялістів, заляканих і спантеличених жидівську і німецьку меншости та — що найгірше — деморалізацію й інертність серед власних земляків, які не розуміють ще, як слід, як можна провадити виборчу акцію без порозуміння з якоюнебудь румунською партією. Органи Української Національної Партії, „Час" і „Рідний Край", вели завзято оборону кандидатури д-ра Дутчака. „Час" отверто голосив, що український мандат запевнений, якщо лиш „не знайдеться між нами хрунів", що „тільки зрадники-хруні голосують на чужих кандидатів", освідомлював громадян, аби не піддавалися румунському теророві та реєстрував прояви національного зриву й національної зради. Бо з одного боку виставлення власної кандидатури викликало захоплення, яке проявляється впр. у численних листах до редакції „Часу" від земляків-українців, що живуть у Румунії поза Буковиною, або на гарних українських передвиборчих вічах (велике таке віче у Чернівцях в останній понеділок було першою там мабуть від довших літ маніфестацією незалежного українства), з другого боку — у численних сумних актах розбивання національного фронту.

Тому вислід черновецьких виборів дуже непевний, не вважаючи на український характер виборчої округи. Вістки про вислід виборів будемо чекати з нетерплячкою, однак вгори кажемо, що коли навіть буковинські українці у тих виборах програють, то ця програна повинна стати для них лише товчком до дальшої боротьби з відступництвом і деморалізацією, защепленою і ширеною чужонаціональним чинником.

„Бунт у Хирові".

Що польська преса називає бунтом населення?

Як що-року, так і цього року другого дня Великодня пополудні ходила хирівська церковна процесія з численною участю українського громадянства на місцевий цвинтар, де о. кан. Іван Ольшанський і о. Іван Прийма відправили в першу чергу панахиду над могилою поляглих з 1918—19 рр. Після панахиди промовив о. кан. Ольшанський, а місцевий хор відспівав кілька патріотичних пісень. Коли до справи почала мішатися присутня на цвинтарі поліція, хтось з учасників крикнув: „Ганьба!" За ним повторили це інші, а тоді поліція арештувала гром. Івана Тритика з Сушиці Малої і вела його в напрямі міста. Зібрані на цвинтарі піднесли великий крик і арештованого випущено. Тоді поліція заарештувала Володимира Гірняка, гімн. учня з Посади Хирівської. На цвинтарі лишилось лише кілька осіб. Усі інші пішли демонстраційно за поліцією й арештованим, співаючи українські пісні, аж під команду поліції і домагалися випущення арештованого. На рішуче домагання поліції зібрані розійшлися. Арештованого В. Гірняка відвезено до Старого Самбора. Там списано з ним протокол і випущено його на волю. Зараз після демонстрації приїхав до Хирова комісар з відділом поліції зі Старого Самбора, який цілу ніч вартував на вулицях Хирова. З багатьома особами в Хирові і в околиці списано протоколи, а 24-го квітня рано арештовано кілька осіб, між ними братів Остапа й Осипа Коропеїв, студентів з Посади Хирівської, Михайла Пеленського з Хирова і Миколу Першака з Посади Хирівської. Всіх чотирьох відвезено до Самбора, де вони сидять досі у слідчім арешті. — З цеї події польська преса зробила великий „бунт у Хирові".

Підчас Великодня відправлено урочисті панахиди на могилах поляглих у Поляни і Слохиня біля Хирова. Панахиду відправлено в повному спокою.

До подій підчас панахиди в Хирові слід додати, що й у минулому році панахида без них не обійшлася. За виступ підчас панахиди другого дня Великодня в минулому році повітовий суд у Старому Самборі засудив щойно 3. IV. ц. р. п. Франца Лапецького й Івана Ваховича з Хирова на 6 тижнів вязниці — без заміни на грошеву кару.

Процес хорватських націоналістів.

В Білгороді вже пятий день триває процес проти хорватських націоналістів, що виконали кілька замахів. Обвинувачений Гаджіє після конфронтації, потвердив закиди, що тяжать на головнім обвинуваченім Бернардичу.

Гаджіє не признається до вини і заявляє, що акт обвинувачення цілком фальшиво представив діяльність хорватських націоналістів. Процес потриває ще кілька днів.

З передвиборчого руху на Волині.

РІВЕНЩИНА. Дня 6-го квітня ц. р. відбулося передвиборче віче в містечку *Межиріче*. На вічу явилося понад 400 місцевих міщан і селян з досколичних сіл. Вічем проводив голова рівенського Повітового Виборчого Комітету посол Максимович, який говорив перший про значіння виборів і одноцільний національний фронт на всіх землях, заселених українським народом. Посол Васьльчук говорив про потребу національної організації на всіх ділянках народнього життя по зразках Галичини і про ролю й завдання українського народнього представництва в житті народу. Кандидати листи ч. 18. пп. Серветник і Дроздовський виказували у своїх промовах недомагання в дотеперішній народній праці на Волині, даючи запевнення стати активними громадськими діячами. Якихсь трьох підозрілих типів намагалося розбити віче, вигукуючи, що „не треба виборів ні послів, а треба, щоби Пілсудський всіх за морду..." Коли посол Максимович згадав про потребу боротьби з алькоголем і заснування Т-ва „Відродження", один з них особливо ревів з невдоволення. Виявилося, що це був поляк-коршмар з цього містечка з дібраною компанією. При гідній поставі українського громадянства ця компанія не важилася дальше перешкаджати. На віче прибув спеціяльно начальник публичного безпеченства при старостві в Рівному в товаристві старшого повітової поліції.

береги" — потішала пані директорова, вроджена оптимістка.

— На концерті і — „по береги"!

— А Любка Колесніва?!

— На Вертепі ще було більше!

— Бачите!

— Бачу дефіцит. Сто пятьдесять більше пятьдесять більше сімдесятьпять більше Тарабанович...

— Може цей не возьме?

— І без нього вистане.

Отак балакаючи, дійшли до хати Тарабановича. Подзвонили — є. Ввійшли, розповіли що і як.

— Прошу дуже. З паном Ремполою я все готовий виступати. Його музична психіка подібна до моєї, так само розуміння ідеї твору, чи способу виведення...

— Шановний пане артисте! — перервав голова делегації. — Знаживши, що це концерт на добродійну ціль, сподіваємось, що Ви нам дещо...

— Алеж розуміється. Цим прошу не гризтися. Треба, щоби ви мали якнайменші витрати. В противному разі шкода будоб і заходу.

Ціла делегація з полекшею зітхнула. Врешті перший успіх!...

— Значиться, пане артисте, ви зволите ласкаво грати задурно?!

— Ну-у-у, майже! Не думаю вас обдирати. Щоби вже було нижче найнижчої такси — возьму тільки, скільки мій приятель Ремпола.

Делегація прикипіла до місця і довгий час не могла спромогтися ні на слово ні на рух. Хтось почав клацати зубами, мов на морозі.

Пан Тарабанович цього не завважував, або не хотів завважити. Якби нічого, закурив папіроску і снував далі думки на тему концерту:

— Приглянувшись, прошу панства, програмі концерту, бачу ще деякі недотягнення. Мені здається, що не зашкодило би вставити чельо. Маю одного знайомого, дуже добрий челіст і недорого возь..

— Вибачте — віднискав мову голова делегації, — але ми не рефлектуємо на більше запрошених солістів.

Музика знизав плечима.

— Як собі, панство, хочете, але в такому разі за успіх концерту я не ручу. Не будете мати артистичної цілости.

— Зате певно буде менше дефіциту — вирвався непотрібно, але в саму пору третій член делегації, бо два інші члени вже були давно за дверми.

Відбувся концерт. Успіх був майже повний, а каса концерту майже порожня. Голова комітету рвав собі останки волосся з потилиці. З чого тут заплатити солістів?! Довгоречинцева, малопроцентова позичка вирятувалаб ситуацію, але хто нині позичить на концертові довги?! Хіба піти поміж солістів і просити, щоб зачекали? Одному дуже то вистане, але решта...

Голова рішив почати від Клявіцимбалістого, бо він найліпше ситуований.

Будь ласка, зaждіть нам трохи. Хочемо перше заплатити панові Ремполі, коло нього більша скрута.

— Може бути, що більша скрута, але він безпечно може довше почекати.

— Чому?

— Бо весь час фальшував.

Не було ради. Заплатили. Вирівняли рахунок і за сукню п-ни Вересківни. А на Ремполу і Тарабановича таки позичили. Знайшовся один чоловік, що високо цінив нові помисли, без огляду на їх успіх. Це був муж пані радникової...

Ідея, давати концерти на добродійні цілі певно знайде богато наслідувачів. Справа зовсім не представляється так тяжко, як виглядає. Вистане намітити одного соліста, а він уже подбає за решту.

Собіто за програму і дефіцит.

чекаючи нагоди розбивати віче. Але віче до самого кінця пройшло в незвичайно поважному настрою. Коли посол Васильчук згадав про нашу листу ч. 18, ціла саля задріжала від оплесків і окликів „Слава", „Хай живе ч. 18". Віче закінчилося відспіванням національного гимну. Після віча відбулася ще нарада представників районну цеї гміни, в якої склад входить около 40 сіл з числом біля 40.000 населення. На цій нараді вибрано районовий виборчий комітет. Годиться зазначити, що національна свідомість стоїть тут високо і ворожі сили не вдіють нічого проти одноцілої постави наших людей.

*

ДО ВІДОМА ГРОМАДЯНАМ ДУБЕНЩИНИ.

До праці в канцелярії Повіт. Нар. Комітету Українського Нац.-Дем. Обєднання в Дубні запрошено п. Юхима Сумника, який зголосив був своє вступлення до Обєднання. Як виявилось, п. Сумник є людиною безхарактерною, а свої переконання достосовує лише до особистих користей. Не найшовши того, чого шукав, а саме легкого заробітку в Повіт. Комітеті, який опирає свою діяльність на ідейности українських громадян, покинув він працю і виступив з Обєднання та кинувся шукати легкого зарібку серед інших. Повіт. Комітет УНДО в Дубні і приділений на Дубенщину посол Вислоцький повідомляють про це громадян Дубенщини і заявляють, що не відповідають за вчинки п. Юхима Сумника та перестерігають громадянство перед його роботою в повіті.

За скликання надзв. сесії сойму.

Дня 2. травня відбулося в соймі плен. засідання Нар. Клюбу. Ухвалили постанову, що Нар. Клюб обстоює своє дотеперішне становище та домагається скликання надзв. сесії сойму для полагоди низки неполагоджених справ з попередньої сесії, передовсім закону про оборотовий податок і про податкові кредити за мин. 4 потравневі роки. Клюб є думки, що надзв. сесія повинна вияснити анормальні політичні відносини в державі.

На засіданні Клюбу ХД. після дискусії пос. Хацінського про політ. положення всі посли того Клюбу підписалися на просьбі до президента держави про скликання надзв. сесії сойму. Так під тією петицією є вже підписи всіх членів Клюбів Центролїву.

Дальші виборчі протести.

У найбл. понеділок Найв. Суд розглядатиме виборчі протести проти виборів до сойму в окр. Пінськ ч. 60. Тогож дня оголосять присуд Найв. Суду в справі виборів до сенату в новгородському воєвідстві.

Осідком скарбових палат — Львів.

Розпорядком мін-ства скарбу поділено львівську скарбову палату (до якої тепер належать три сх.-галицькі воєвідства) на дві палати. До одної з тих палат має належати львівське воєвідство, а до другої станиславівське та тернопільське. В тернопільськім воєвідстві розійшлася чутка, що осідком палати для тернопільського та станиславівського воєвідств буде Станиславів. Це булоб недогідне для населення тернопільського воєвідства. ПАТ уповажнений ствердити, що осідком двох палат буде Львів, а над іншим проектом у міродатних колах не говорили.

Засудили Ґандівського сина.

Ґандієвого сина, Давідаса, англ. влада засудила на рік вязниці за участь у протианглійській акції.

Так говорить Троцький.

У розмові з французькими журналістами в Константинополі, Троцький заявив, що всі поголоски преси про його переговори зі Сталіном є неправдиві, так само неправдиві є поголоски про візиту емісарів Радека у нього. Троцький каже, що він стоятиме далі на своїм становищі і не помириться зі Сталіном, аж доки Сталін не побачить сам хибности своєї політики.

Крівавий 1. травень.

У Пинську відбулося 1-травневе віче при участи ок. 3000 людей. Підчас промови пос. Дзенгелевського група ББС счинила авантюри. Звилася кінна та піша поліція з насадженими багнетами. Поліція утворила шаржу. Було богато ранених, м. і. білоруський пос. Грецький в голову.

Присуд нім. пластунів.

У Байтені (Бидгощ) запав дня 2. травня присуд у процесі проти керовників і організаторів німецького Пласту в Польщі. Д-р Вальт. Бургардта, ґімн. професора в Познані, признали винуватим проступку зради військ. тайни і засудили на 1 рік вязниці. Обв. Фр. Мільке засудили на 3 міс. вязниці та на заплату кари 1200 зол., а обв. Генр. Прайса на 3 міс. і заплату 800 зол. кари. Обв. Бурова увільнили від вини та кари. Всіх обвинувачених засудили за це, що в 1928 1929 р. оснували та кермували Пластом (Пфадфіндербунд) в Байтені та Дайтше Юнгеншафт у Познані та затаювали перед польською владою істнування тих товариств. Обвинувачули їх і в цьому, що в 1928 р. старалися нелеґально дістати вісти, які з огляду на безпеку держави повинні бути держані в тайні. Крім того 18 членів Пфадфіндербунду у 1928 р. передісталося при помочі засуджених без пашпортів у Німеччину через Данціґ. Розправа відбулася при замкнених дверях. Оборонці внесли зажалення неважности.

З судової салі.

За державну зраду.

Перед львівським трибуналом присяглих під проводом радн. Ангельського відбулася дня 2. травня розправа проти Фед. Фалендиша, обвинуваченого в держ. зраді, якої, як твердить акт обвинувачення, допустився тим, що дня 12. лютого ц. р., себто в дні богослуження за душу пок. Басарабової, поширював летючки протидержавного змісту. Присяглі судді потвердили 9 голосами лише питання про злочин нарушення публ. спокою (§65. к. з.). Трибунал засудив Фалендиша на 6-місячну кару тяжкої вязниці із врахуванням кількох тижнів сл. арешту. Обвинувачав прок. Мостовський, боронив адв. д-р Лев Ганкевич.

НОВИНКИ

— **„Городенські Вісти"**, щомісячний часопис, посвячений освітньо-господарським справам, виходить у Городенці. В першому числі, що появилося за квітень, поміщені статті д-ра Т. Окуневського, інж. Б. Б., М. У., а позатим є в ньому кілька дрібних статтей і заміток, богата хроніка місцевого життя, новинки і т. д. Адреса „Г. В." Городенка, канцелярія філії „Просвіти".

— **Другий концерт „Сурми"**. На загальне бажання повторить мужеський хор „Сурма" свій програмовий концерт. Попередній виступ цього хору зєднав собі загальне признання львівського громадянства, тому зацікавлення концертом сильно зросло. Дохід з концерту призначений на будову памятника М. Вербицького. На ту ціль концертуватиме хор в найближчих днях у Стрию і в Перемишлі. Білети набувати можна в суботу в малій салі Муз. Т-ва від год. 7—9. веч., а в день концерту при касі від год. 6. попол. (Ремісничa Палата, Стрілецька пл.).

— **Справлення друкарських похибок**. У статті „Більшовицька інквізиція" о. д-ра Г. Костельника має бути в ч. III. „пристосовувати як засаду віри й життя", а не **„занепад** віри й життя"; в ч. IV. має бути „Відрізати йому одно тіло, доки має голову, — наросте друге".

— **Україніка.** У нім. деннику „Фольксцайтунґ" з дня 16. квітня находимо статтю п. з. „Аграрний терор у СРСР." — У женевській „Ля Трібюн де Женев" з дня 17. квітня находимо статейку про харківський процес „СВУ." — У „Дейлі Телеграф" з 17. квітня є статейка про харк. процес п. з. „Більше жертв більшовицької тиранії". — У нім. газеті „Фатерлянд", що виходить у Люцерні, поміщена 27. квітня передовиця з приводу харківського процесу п. з. „Мучеництво України".

— **Хотять відібрати каплицю.** З Угнова пишуть нам: З давніх часів залишилися в Угнові останки валів у виді насипа-горба, де стоїть невеличка капличка зі статуєю св. Івана. Рік-річно ходить сюди українська церковна процесія. Угнівські міщани в Америці зробили недавно збірку на нову статую, яку тепер закуплено. Але місцевий наказний комісар, нотар д-р Тшос, заборонив поставити нову статую. Треба, казав, згоди консерваторського уряду і заслонювався забороною старости в Раві Руській. Тимчасом місцеві поляки плянують що іншого. В дні 25. квітня вони пішли до тієї каплиці з процесією, щоби забрати каплицю у своє посідання, хоч дуже добре знають, що каплиця є в посіданні нашої церкви. Хоч від непамятних часів ходила до каплиці лише церковна, а ніколи латинська процесія, то комісар д-р Тшос не дозволив поставити церкві памятника, „ажеби не било пшелев'; крві", але польській процесії не робив ніяких перешкод. Що з тим буде дальше, не відомо. Міщани українці дуже обурені і дивуються становищу наших „байратників" у тимчасовому заряді громади, яких, як вони заявили на засіданні заряду, „такі маловажні справи не цікавлять". Дивуються угнівці також і тому, що перемиський ординаріят від двох літ не рішився обсадити такої важної і відповідальної парохії, якою управляє молодий адміністратор.

— **Приватні лекції заборонені?** В селі Хмелівка — володимир-волинського повіту — відбувалися збірні приватні лекції. Командант-поліції заборонив учити і заявив, що приватно учити не вільно навіть одної дитини. Не помогли інтервенції батьків у старостві і шкільнім інспектораті у Володимирі. Мало того, на Василя Прокопчука і Михайла Паламарчука зроблено донесення до суду за „недозволене відпущення мешкання на приватне научування". Дня 30. IV. ц. р. відбулася третя зряду розправа в суді у Володимирі, на якій засуджено обох згаданих громадян по 15 зол. кари. Зголошено відклик до окружного суду в Луцьку. **Семанишин.**

— **В Польщі не вільно аґітувати проти війни.** Варшавські робітничі організації видали 1. травня відозву, звернену головно проти воєнних тенденцій і мілітаризму. Городське староство м. Варшави сконфіскувало цю відозву і в письмі до робітничої організації як причину конфіскати подало „антивоєнні й антимілітарні тенденції".

— **Смерть летуна на очах тисячів глядачів.** На лет. майдані в Дюсельдорфі відбувалися акробатичні й експериментальні пописи у присутности кілька тисяч людей. Летун Гундертмарк мав передістатися підчас лету з одного літака до другого. Шнур, за який вхопився Гундертмарк, обмотав його і він не міг ворохнутися. Поліція розпрістерла сукно, до якого скочив би нещасний летун. Та він не міг, бо був наче звязаний. Пільот опускався на землю, а привязаним Гундертмарком кидало наче мячем і він вдаряв головою об горбки та каміння. Коли літак нарешті осів, поміч була вже неможлива — летун помер небаром.

— **Замах на папу?** З Риму повідомляють, що там арештовано в Соборі св. Петра трьох комуністок, переодягнених за черниць, які приготовляли бомбовий замах на папу.

— **Саранча в Румунії.** З Букарешту пишуть, що в Добруджі появилась саранча, яка покрила 200 гектарів землі і знищила всі виноградники. Наслідком холоду саранча упала на землю і населення почало винищувати її.

— **Замість бажань** з нагоди Свята Великодня зложили Вш. п. д-р Осип і Уляна Галущаки 4 зол. на цілі „Рідної Школи" в Яворові, за що їм цею дорогою Старшина Кружка складає подяку. 1991

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2. травня ц. р.: за масло експортове солене пріма і за масло несолене бльокове 4·70 зол. за кільограм.; за літру молока 0·34 зол.; за літру сметани 1·70 зол.; за копу яєць 5·70 зол.

Зі спортового життя.

Ресовія—Україна.

Перші змагання України з Ресовією за мист. А-кляси відбудуться в неділю 4. ц. м. на грищі Чорних (площа Сокола-Батька занята). Початок змагань в год. 11.30 передпол. Попередять в год. 9.30 рано змагання за мистецтво Б-кляси Україна II.—Лехія II.

Під увагу наколесникам.

Секція наколесників С. Т. „Україна" уладжує в суботу, 3. травня ц. р. прогульку до Янова (25/50 км.). Збірка в год. 10 рано біля „Народньої Торговлі". Поворот в год. 3 попол. Гостям раді!

Збори Карпатського Лещетарського Клюбу.

Дня 9. V. 1930 р. відбудуться Загальні Збори Карпатського Лещетарського Клюбу. Час і місце будуть подані пізніше. Проситься членів, котрі до цього часу не заплатили вкладок, вирівняти залеглість до дня Заг. Зб. (або безпосередньо перед Заг. Зб.), бо в противному разі будуть позбавлені права голосування. *Виділ.*

З УССК-у.

Виділ УССК-у подає до відома українського студентства, що т-во „Медична Громада" уфундувало мандрівну нагороду за мистецтво українського студента в поодинокій грі панів у ситківці. Змагання ці відбудуться в другій половині червня.

Дописи.

РІВНЕ. *(Присуд на учасників Шевченківського свята).* Читачам „Діла" певно ще в памяти допис про Шевченківське свято української приватної гімназії в Рівному, що відбулося 11. березня ц. р. На цьому концерті, як відомо, прийшло до маніфестації української публики в моменті, коли хор гімназистів став співати на сцені польський гимн. Тоді публика заінтонувала „Ще не вмерла", на салю ввійшла поліція й арештувала кільканацятьох учасників. Епільогом цих подій була саме судова розправа в Рівному проти учасників згаданого свята, що тягнулася 4 дні і закінчилася 27 ц. м., в год. 12 в ночі, засудженням Степана Семенюка на 3 місяці, Христинюка на 6 місяців, Рацюка на 2 місяці і Зінчука на 2 місяці арешту. Крім того кожний з обвинувачених засуджений на заплату судового поступовання. Сойм. посла Л. Серветника, що був теж обвинувачений, увільнено. Гострий присуд у цьому процесі викликав у Рівному загальне здивування.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 3. травня, год. 3:30 попол. „Повстя за кордонний мур" популярна чистика для молоді, ціни найнижчі.

Субота, 3. травня, год. 7:30 вечером „Львине серце", знижки важні.

Малий Міський Театр:

Субота, 3. травня, год. 7:30 вечером „Пан Топаз".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Заклята ріка" (Річ. Бартельмес, Бетті Компсон).
КАСІНО: Державна зрада.
КОЛЬОСЕЙ: Чортівський репортер (Елі Польо).
КОПЕРНИК: Дівчинка з обєктивом (Беб Даніельс).
ЛЕВ: Комедія: Чудо 20-го століття.
ОАЗА: Шахівниця сердець.
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Пісня елементів" (Люпе Велез співає есп. пісеньки).
ПАЛЯС: Колірова звукова фільма: Вікінг.
ПАН: Краса життя (Жеромського).
ПАСАЖ: Місто нещасть (Кен Мейнард). Тиждень Метро-Голдвин-Маєр. Амер. комедія.
ПРОМІНЬ: „З дня на день".
СТИЛЕВЕ: Лікар жіночих недуг. Гаєнова пімста.
ФАТАМОРГАНА: Поет-прошак (Джан Берімур, Ковр. Файт).
ХИМЕРА: Перед присудом.
УТІХА: „Волга, Волга".

Програма радіо.

Субота, 3. травня.

Львів. 11.55 Сигнал часу, 12.10 Музичний поранок варш. фільгармонії, 14.00 Попол. авдиція (живе слово та музика), 17.00 Богослуження з Острої Брами в Вильні, 18.000 Авдиція для дітей та молоді, 18.45 Всячина, музика грамоф. плит, 19.10 Відчит „Значіння ПШЛ. для розвитку польської культури", 20.00 Авдиція з Варшави, 20.30 Веч. концерт, 22.00 „У тихому дворі" (фейл.), 23.00 Танкова музика з театру „Багателя".

Неділя 4. травня 1930.

Львів: 10.15 Богослуження, 11.58 Сигнал часу, 12.10 Муз. поранок, 14.00 Рільн. і муз. відчит, 14.30 Трансм із Варшави, 14.15 Музика з Варшави, 15.00 Трансм. з Варшави, 17.30 Концерт із Варшави, 18.50 Всячина, Комунікати, 19.58 Сигнал часу, 20.00 Гайнал, 20.15 Концерт, літературна чвертьгодина, 21.45 Літерат. чвертьгодина з Вильна, 22.15 Остання филя, 23.50 Танкова музика.

Неділя 4. травня 1930.

Варшава (1411,7) 12.10 Симфон. поранок, **Краків** (312,8) 20.15 Веч. концерт, **Познань** (334,8) 21.15 Скрипковий рециталь, **Льондон** (356,3) 17.15 Концерт, **Гамбург** (372) 20.00 Троянда Стамбулу (оп. Фаля), **Франкфурт** (390) 20.00 „Сонг" авдиція (музика), **Берлін** (418) 18.50 Пробоєві пісні, **Лянгенберг** (473) 20.05 Низини (опера), **Прага** (487) 19.30 Три мушкетери (оперетка), **Мілано** (501) „Сі" (оп. Масканія), **Відень** (516,3) 11.00 Концерт симф. орхестри, **Будапешт** (550) 12.05 Концерт, 17.15 Орхестра, 20.30 Концерт хору, **Москва** (825) 20.00 Літ. авдиція, 22.30 Подорож по СРСР, **Ленінград** (1000) 10.00 Орх. музика, 14.00 Гр. плити, 15.30 Концерт рос. музики, 19.00 Трансм. опери, **Харків** (1304) 20.00 Муз. авдиція, 22.10 Гр. плити, **Париж** (1725) 20.30 Дивний професор (авд.).

Понеділок 5. травня 1930.

Варшава (1411,7) 12.10 Музика гр. плит, 17.45 Концерт Монюшка, 20.30 Ах, та весна (оп. Штравса), **Краків** (312,8) 23.00 Танкова музика, **Познань** (334,8) 17.45 Музика мистців 17. і 18. ст., **Катовиці** (408,7) 18.15 Оперові арії, **Вильно** (385) 16.15 Попол. музика, **Гельсінгфорс** (221,4) 17.00 Сольо на гармонії, 19.45 Скрипка, **Ляйпціг** (259) 21.00 „Бефраюнг" (кантата), **Братислава** (279) 18.00 Камер. музика, **Льондон** (356,3) 22.40 Концерт, **Гамбург** (372) 20.00 Попул. концерт, **Франкфурт** (390) 22.10 Джез на двох фортепянах, **Берн** (403) 20.15 Біла дама (оп.), **Берлін** (418) 20.45 Сатуала (оп. Жевнічека), **Лянгенберг** (473) 17.30 Концерт, **Відень** (516,3) 12.00 Капеля, 20.00 Концерт, **Будапешт** (550) 20.15 Аїда, **Москва** (825) 20.00 Конц. із Ленінграду, 20.00 Марксизм у СРСР, 21.00 Нар. вечір, **Ленінград** (1000) 14.00 Ґр. плити, Камер. музика, 19.00 Концерт з радіотеатру, **Харків** (1304) 20.00 Мист. програма для села, 21.00 Концерт. 22.30 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 1950

Бориня:

Субота 3. V. „За Німан".
Неділя 4. V. „Те чого не бувало".
Понеділок 5. V. „Пташник з Тиролю".

Філія Учительської Громади в Коломиї уладжує приготовні курси від 15. травня ц. р.: а) до IV. кл. жіночої гімназії гуманістичного типу, б) на І. курс жін. вчительської семинарії. — Зголошення приймає Управа семинарії Р. Ш. до 14. травня включно. 1973 2—3

Кружок „Рідної Школи" в Бережанах відкриває від 10 травня ц. р. безплатні курси: а) підготовчий курс до вступних іспитів до І кл. в класичній гімназії. б) підготовчий курс до вступних іспитів до IV. кл. в гуманістичній гімназії. — **Старшина.** 1995

Виділ „Міщанського Братства" у Львові пригадує своїм членам, що Свячене відбудеться в неділю дня 4. травня ц. р. в годині 12, **в полудне у власній** домівці вул. Руська ч. 3. І. поверх.

Виділ Т-ва „Бандурист" пригадує членам, що Ювилейний концерт відбудеться дня 1. червня 1930. Зогляду на це, члени повинні ходити точно на проби, які відбуваються стало в понеділок і четвер від год. 7.45 в малій салі Інституту ім. М. Лисенка. — **Виділ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

МАЄТОК коло Ходорова парцелює добрі грунта, гостинець до близького повітового міста. Зголошення під „Фільварок" до Адміністрації. 1841 4-8

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines" також біжутерію власного виробу, поручає: Домбровський - Розважевський, Львів, (Готель Жоржа). — Догідні умови. 1856 16—?

ТРЕВАЛІ лазничкові, фотелеві, колискові, насідові ванни і балії поручає Войтіх Заяць, Львів, Осолінських ч. 14. 1919 10—10

ФОРТЕПЯНИ, піяніна, фісгармонії; ціни найнижчі. Довготермінові сплати. „Dom Chopin-a" Львів, Сикстуська 11. Український персонал. 1969 3-6

НЕСПОДІВАНКА жде П. Т. Гостей каварні „Народної Гостинниці" по 1-шім травня. 1975 2—3

ГАСІТЬ спрагу тільки лімонядою фабрики „Zdrowie". Уважайте на напись на фласках. 1976 2—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1857 58

ПРАВНИК з правом субституції прийме на провінції посаду конципієнта у адвоката **українця**. Зголошення до Адміністрації „Діла" для К. К. 1968 2—3

ПЯНІНА пожичу лише в добрі руки. Зголошення в Адміністрації „Корисно". 1985 1—2

ПЕРЕХРЕСТНИЙ фортепян відомої віденської марки продам. Зголошення „Знаменита оказія" в Адміністрації. 1986 1—3

ВЕКСЛЕВІ і ГІПОТЕЧНІ позички полагоджую скоро. Зголошення під „Тільки Львів і Повіт" до Адміністрації. 1990

ПОШУКУЮ від зараз женщини старшої, здорової, до заряду дому найрадше з священичої родини, посвідка парохіяльного уряду конечна. Всч. о. В. Молчко, Осташівці п. Озірна. 1992 1-3

УНЕВАЖНЮЮ військову книжку, виставлену на називсько Василь Сорока ур. 1893 село Володж, повіт Березів виставлену через П.К.У. Перемишль. 1988 1-3

ДО ЗАМІНИ парохія в. П. Е. велика, численна о 1 церкві мурованій, будинки всі добрі — на меншу, відповідну задля старшого віку. Письменні повідомлення слати під „Парохія" до Адм. „Діла". 1987 1-3

ПРОДАМ дешево нову хату з 4-ома вільними комнатами, на передмістю Львова. 5 хвилин від трамваю, евентуально на рати. Зголошення: Бунда, Львів, Сикстуська 29, телеф. 81—11. 1999 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка.

Вп. П. Терентій Ф. Осадчий Осадченко, придніпрянець і студент музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові, заложив протягом 5 місяців два церковні хори в Купновичах Старих і Розджаловичах з цілком сирого голосового матеріялу, при чім вообразував 5 селян на диригентів, щоб могли його працю продовжати. Рівнож сей п. диригент переобразував аматорський гурток при читальні „Просвіта" в Купновичах Старих, потрафив зібрати фонди на докінчення будови театральної салі в домі місц. кооперативи, постаратися о сцену, декорації, лавки і т. п., а своєю невсипучою працею, тактом і чесним поведенням позискав поважання і любов громадян. Уважаю своїм обовязком висказати йому за це публичну подяку. — Купновичі Ст. почта Конюшки Сім. 1. травня 1930.

о. Степан Онишкевич, парох.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.